

Trafikskadenämnden

Protokoll fört vid möte med Trafikskadenämndens råd den 15 mars 2021

Närvarande

[Redacted]

[Redacted] TCO

[Redacted]

[Redacted]

1 §

Mötet öppnas

Ordföranden förklarar rådsmötet öppnat och hälsar de närvarande välkomna.

2 §

Dagordningen

Dagordningen fastställs.

3 §

Justeringsman

██████████ utses till justeringsman.

4 §

Anmälan av övriga frågor

██████████ har anmält en fråga som redovisas under övriga frågor.

5 §

Uppräkningsfaktorer vid beräkning av skattefria ersättningar

██████████ redovisar innehållet i promemorian ”Fråga om de nya uppräkningsfaktorena av skattefria ersättningar som antogs av rådet den 25 november 2019 ska användas retroaktivt i inkomstförlustberäkningar före år 2020 eller enbart för tid härefter”, bilaga 1 och 1.1.

Efter diskussion **beslutar** rådet i enlighet med förslaget.

6 §

Handlägningsrutiner, beslut och utformning av referat

██████████ redovisar innehållet i promemorian ”Förslag till justerad rutin för hantering av och beslut om referatförslag samt ny rutin för utformning av referat”, bilaga 2 – 2.3.

Efter diskussion **beslutar** rådet i enlighet med de justerade förslagen.

7 §

Diskussion och beslut om referat

██████████ redovisar innehållet i de yttranden som har föreslagits som referat och de synpunkter som kommit in från rådets ledamöter, bilaga 3 – 3.6.

Efter diskussion **beslutar** rådet att de yttranden som framgår av justerad bilaga 3.1 och av bilaga 3.6 ska refereras. Övriga referatförslag bordläggs och nya förslag presenteras vid kommande rådsmöte.

8 §

Remissförfrågan från PSK

██████████ redovisar innehållet i promemorian ”Remissförfrågan från Personskadekommittén (PSK)”, bilaga 4 – 4.2.

Efter diskussion **beslutar** rådet i enlighet med förslaget.

9 §

Information från kansliet

██████████ och ██████████ lämnar den information som framgår av justerad bilaga 5.

I september 2019 beslutade rådet, på förslag av den arbetsgrupp som utredde frågan om ersättning för inkomstförlust vid arbete efter 65 år, att schablonåldern för ålderspension vid beräkning av inkomstförlust skulle vara 65 år till dess reglerna om riktålder hade antagits och börjat tillämpas.

Rådet diskuterar om det finns skäl att låta arbetsgruppen återuppta sitt arbete för att ytterligare utreda pensionsåldern vid inkomstförlust men finner att beslutet från september 2019 fortfarande ska gälla och att arbetsgruppen därför inte behöver utreda frågan på nytt.

10 §

Övriga frågor

██████████ redovisar innehållet i den av Trygg-Hansa anmälda frågan, bilaga 6.

██████████ redovisar kansliets synpunkter på Trygg-Hansas förslag, bilaga 6.1.

Efter diskussion **beslutar** rådet att ge kansliet i uppdrag att genom en förstudie undersöka vilka handlingar som rör redan prövade frågor som inte behöver ges in till nämnden vid kommande prövningar. Kansliets förslag ska lämnas till rådsledamöterna för synpunkter. Förstudien kan ligga till grund för ett direktiv till en arbetsgrupp som utreder frågan närmare. I arbetsgruppen bör företrädare för både konsumentrepresentanterna och försäkringsföretagen ingå.

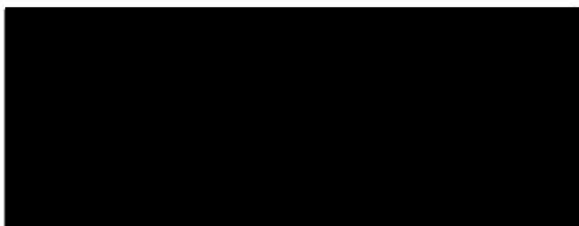
11 §

Mötet avslutas

Ordföranden tackar de närvarande och förklarar rådsmötet avslutat.

Nästa ordinarie rådsmöte kommer att hållas den 7 juni kl. 9.00.

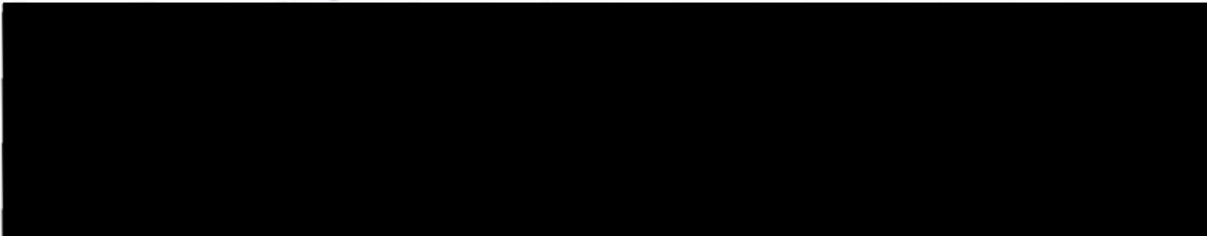
Stockholm den 15 mars 2021

Justeras:

Stockholm den 22/3-21

Stockholm den 24/3-21

2021-02-11

Till Trafikskadenämndens råd

Fråga om de nya uppräkningsfaktorerna av skattefria ersättningar som antogs av rådet den 25 november 2019 ska användas retroaktivt i inkomstförlustberäkningar före år 2020 eller enbart för tid härefter.

Undertecknad gjorde en översyn av hanteringen av skattefria ersättningar och mitt förslag antogs vid rådsmötet den 25 november 2019.

Den fråga som härefter har kommit upp inom nämnden är om de nya uppräkningsfaktorerna ska gälla i inkomstförlustberäkningar före år 2020 eller enbart för tid härefter. Den frågan tog rådet inte ställning till. Fram till dess att rådet fattat beslut i denna fråga anstår nämndprövning av inkomstförlust i ärende där uppräkningsfaktorerna är aktuell före år 2020.

Bakomliggande översynen och överväganden

Undertecknad förutsatte att de nya uppräkningsfaktorerna skulle gälla för inkomstförlustberäkningar för år från och med 2020 och att de tidigare uppräkningsfaktorerna skulle gälla för inkomstförlustberäkningar fram till och med 2019. Skälet till detta var att skatteberäkningarna byggde på de skattetabeller som gällde för år 2019 och prognosen för år 2020. Förslaget var att den lägsta kommunalskatten skulle ligga till grund för uppräkningsfaktorerna och rådet beslutade i enlighet med förslaget.

Nämndens praxis som kan ge vägledning

Avkastningsränta:

Vid beräkning av underhållsförlust i underhållsärenden används den avkastningsränta som gäller vid prövningsåret i nämnden medan kalkylen i övrigt bygger på dödsfallsårets belopp. Kalkylen gäller ersättning för förfluten tid och för framtiden.

Särskilda skadetyper, sveda och värk, ärr och amputationer, synförlust:

Vid ändringar av dessa tabeller har rådet tagit beslut i frågan från vilken tidpunkt respektive ändring ska gälla. Inte i något fall har rådet beslutat om retroaktiv tillämpning,

Överväganden

Det som talar för retroaktiv tillämpning av de nya uppräkningsfaktorerna är följande:

De nya uppräkningsfaktorerna jämfört med de tidigare uppräkningsfaktorerna ger i vissa fall en lägre uppräkningsfaktor och en högre inkomstförlust.

Tidigare uppräkningsfaktorer:

Inkomstunderlag under 120 000 kr uppräkningsfaktor 1,2

Inkomstunderlag över 120 000 kr uppräkningsfaktor 1,5

Nya uppräkningsfaktorer:

Inkomstunderlag under 70 000 ingen uppräkningsfaktor

Inkomstunderlag 70 000 – 154 999 kr uppräkningsfaktor 1,25

Inkomstunderlag 155 000 – 509 999 kr uppräknig 1,4
Inkomstunderlag 510 000 kr och därutöver 2,0

Det som talar mot retroaktiv tillämpning av de nya uppräkningsfaktorerna är följande:

De nya uppräkningsfaktorerna byggde på 2019 års skattetabeller. Motsvarande skatteberäkningar gjordes inte för tidigare år.

Det som talar för att de nya uppräkningsfaktorerna ska användas i inkomstkalkyler från och med år 2020 men inte retroaktivt är att gjorda inkomstkalkyler kan ligga långt tillbaka i tiden och att ersättningarna har beräknats utifrån den då gällande schablonen.

Vid framtida omprövningen enligt Skadeståndslagen 5 kap 5 §, enligt 90 procentsregeln, kan starttidpunkten för omprövningen bli en annan beroende på vilken uppräkningsfaktor som använts.

Förslag

Mitt förslag är att de nya uppräkningsfaktorerna ska användas för inkomstförlustberäkningar för år från och med 2020 och att tidigare uppräkningsfaktorer ska användas för inkomstförlustberäkningar fram till och med år 2019.

För kansliet

Bilaga: Översyn av hanteringen av olika skattefria ersättningar

Till

Trafikskadenämndens råd

Översyn av hanteringen av olika skattefria ersättningar

Uppdrag

Enligt nuvarande praxis, räknas skattefri AGS-ersättning upp med faktor 1,2 om inkomstunderlaget understiger 120 000 kr per år och med faktor 1,5 för inkomstunderlag över denna nivå. Uppräkningsmetoden har varit oförändrad sedan 1 januari 1991. Metoden används även för uppräknings av försörjningsstöd och studiebidrag från CSN.

Den 28 juni 2018 beslutade nämndens ordförande samt kanslichef att utse [REDACTED] att utreda och ta fram ett förslag till nytt beräkningssystem för hur olika skattefria ersättningar ska hanteras.

Historik

AGS-ersättning är skattefri för skadefall med insjuknandedag före 1991. För skadefall med insjuknande fr.o.m. 1991 är AGS dagsersättning och AFA månadsersättning skattepliktig.

Med anledning av den skattesänkning som 1991 års skattereform medförde beslutade Trafikskadenämndens råd den 13 december 1990 om uppräkningsfaktorer av den skattefria AGS ersättningen enligt följande:

Inkomstunderlag

under 120 000 kr uppräkningsfaktor 1,2

120 000 – 220 000 kr uppräkningsfaktor 1,5

Över 220 000 kr uppräkningsfaktor 2

Till grund för beslutet låg följande beräkning.

Tax inkomst, kr	Marginalskatt, procent	Uppräkn faktor
Upp till 58 000	30	1,43
58 000 – 90 000	22,5	1,29
90 000 – 95 000	30	1,43
95 000 – 175 000	33	1,5
175 000 – 180 000	30	1,43
180 000 -	50	2

Vid rådsmötet den 5 december 2000 beslutades att avskaffa uppräkningsfaktor 2 för inkomstunderlag som översteg 220 000 (brytpunkten för statlig inkomstskatt).

Uppräkningsfaktorn 2 var för hög när inkomstunderlaget låg strax över brytpunkten för statlig inkomstskatt.

Fr.o.m. 2001 har skattefria ersättning uppräknats enligt följande

Inkomstunderlag under 120 000 kr uppräkningsfaktor 1,2

Inkomstunderlag över 120 000 uppräkningsfaktor 1,5

Utredning och överväganden

Enligt 5 kap 3 § skadeståndslagen 1972:207 ska vid bestämmande av ersättning för inkomstförlust avräknas förmån som den skadelidande med anledning av förlusten har rätt till i form av ersättning enligt socialförsäkringsbalken eller någon annan likartad förmån.

Högsta domstolen har prövat frågan om uppräkningsfaktor av skattefri ersättning från avtalsgrupp-försäkring, högsta domstolens referat NJA 1993 sid 192 (nr 39). I domen behandlas frågan huruvida skattefriheten från avtalsgrupp-försäkring ska beaktas vid bestämmande av ersättning för inkomstförlust. Högsta domstolen ansåg att skattefri AGS-ersättning ska räknas upp till det belopp som förmånen skulle ha uppgått till om denna varit skattepliktig.

Genomsnittlig kommunal inkomstskatt

Den genomsnittliga totala kommunala inkomstskatten exkl. begravningsavgift har uppgått till följande:

För 2016	32,10 procent
För 2017	32,12 procent
För 2018	32,12 procent
För 2019	32,19 procent (32,42 procent inkl. begravningsavgift)

Marginalskatt löntagare, år 2019 (bilaga 1)

Ekonomifaktas beräkning bygger på en genomsnittlig kommunal inkomstskatt om 32,42 procent.

Beräkning av uppräkningsfaktor vid marginalskatt 32,42 procent (bilaga 2)

I Skatteverkets beräkningsprogram, räkna ut din skatt, har beräkning gjorts i olika inkomstintervall av genomsnittsskatt enligt skattetabell 32, marginalskatt och uppräkningsfaktor enligt genomsnittsskatt 32,42 procent.

Beräkning av uppräkningsfaktor vid högsta och lägsta kommunalskatt (bilaga 3)

Beräkningen av marginalskatt och uppräkningsfaktor har gjorts i Skatteverkets beräkningsprogram, räkna ut din skatt, och vid inkomst 120 000 kr, 155 000 kr, 385 000 kr, 510 000 kr, 703 000 kr och 710 000 kr. Som framgår sammanställningen höjs marginalskatten vid inkomst över 703 000 kr. Denna höjning av marginalskatten beror på skiktgränsen för värnskatt. Värnskatten tas dock bort fr.o.m. år 2020.

Inkomstskatten 2020 (bilaga 4)

Prognos angående inkomstskatten för 2020, vid 32 kr i kommunalskatt, visar på sänkta marginalskattegränser jämfört med 2019 vid inkomst 640 500 kr och högre.

Förslag

Jag föreslår att skattefria ersättningar i form av AGS-ersättning, försörjningsstöd och studiebidrag från CSN räknas upp schablonmässigt och utifrån samma metod. Att i varje enskilt fall göra en exakt beräkning är knappast praktiskt möjligt. Den kommunala inkomstskatten och därmed marginalskatten varierar mellan kommunerna. Uppräkningsfaktorn blir väsentligen lägre vid den lägsta kommunalskatten än en uppräkningsfaktor grundat på genomsnittsskatten, 32,42 procent.

Mitt förslag är att uppräkningsfaktorena grundas på den lägsta kommunalskatten (bilaga 3). Värns-katten upphör fr.o.m. år 2020 och jag föreslår att man bortser ifrån denna och att de marginalskatter som kommer att gälla år 2020 läggs till grund för uppräkningsfaktorn. Följande uppräkningsfaktorer föreslås.

Inkomstunderlag	
under 70 000 kr	ingen uppräkningsfaktor
70 000 kr – 154 900 kr	uppräkningsfaktor 1,25
155 000 kr – 509 900 kr	uppräkningsfaktor 1,4
510 000 kr och därutöver	uppräkningsfaktor 2,0

För inkomstunderlag under 70 000 kr föreslås ingen uppräkningsfaktor då en sådan får marginell betydelse räknat i kronor.

Jag föreslår att uppräkningsfaktorena infogas i ersättningstabellerna, cirkulär 1 bilaga 7.

För kansliet

Bilagor

Bilaga 1, Marginalskatt löntagare år 2019, källa: Finansdepartementet samt beräkning av Ekonomifakta

Bilaga 2, Beräkning av uppräkningsfaktor vid genomsnittsskatt 32,42 procent

Bilaga 3, Beräkning av uppräkningsfaktor vid högsta respektive lägsta kommunalskatt

Bilaga 4, Inkomstskatten 2020, prognos, källa: Visma – support

Bilaga 5, Inkomstskatten 2019, källa: Visma - support

Förslag till justerad rutin för hantering av och beslut om referatförslag samt ny rutin för utformning av referat

Rådet antog i september 2020 förslaget till hantering av referatförslag och beslut om referat. Frågan hur skiljaktiga meningar skulle redovisas i yttrandet och vid beslut i rådet sköts upp till kommande rådsmöte.

Kansliet har nu tagit fram ett förslag till ny rutin för utformning av referat och gett rådets ledamöter möjligheter att lämna synpunkter på förslaget. Kansliet har vidare justerat rutinen för hantering av och beslut om referatförslag i den del som gäller redovisningen av rådets beslut i frågan (se p 7). Förslagen och inhämtade synpunkter redovisas i bilaga 2.1-2.3.

Förslag till beslut

Rådet beslutar i enlighet med förslagen om en justerad rutin för hantering av och beslut om referat samt om en ny rutin för utformning av referat.

På kansliets räkning

Till Trafikskadenämndens råd

Justerad rutin för hantering av referatförslag och beslut om referat

1. Förslag om referat kan komma från en nämndledamot, från kansliet eller från det nämndsammansammanträde som har beslutat det aktuella yttrandet.
2. Kansliet föreslår en referattext som skickas till nämndens ordförande för synpunkter.
3. Kansliets referatansvariga inhämtar vice ordförandenas samt rådsledamöternas synpunkter på aktuella referatförslag inför nästa rådsmöte.
4. Den referatansvariga sammanställer förslag och synpunkter och skickar till rådsledamöterna i god tid före rådsmötet.
5. Bolagsledamöterna och konsumentrepresentanterna i rådet svarar för att synpunkter från andra nämndledamöter i den egna kategorin inhämtas.
6. Rådet diskuterar förslagen och beslutar om yttrandet ska refereras eller inte, och, i så fall, om huvuddragen i referattexten. Ett förslag kan också bordläggas om underlaget är otillräckligt för beslut. Beslut fattas med enkel majoritet.
7. I rådsprotokollet redovisas röstetalen och eventuella ledamöter som röstade emot att referatförslaget skulle refereras.
8. När referatet är färdigt läggs det ut på hemsidan.

För kansliet

Utformning av referat

Referatets syfte

Ett referat ska redovisa, förtydliga eller ändra nämndens praxis i en viss fråga.

Det kan vara en särskilt svår fråga, en fråga där nämndens praxis inte är enhetlig, en fråga där det saknas praxis eller där befintliga referat är gamla. Något liknande referat bör inte finnas från de senaste två-tre åren. Det kan vara en ovanlig fråga men det kan också vara en fråga som nämnden och försäkringsföretagen behandlar var och varannan dag, exempelvis en sambandsfråga.

Referatets form

Det nuvarande formatet för referat har använts sedan millennieskiftet och får fortfarande anses vara en bra ram. Vissa justeringar kan dock behövas för att förbättra utformningen ytterligare.

Mallen för hur ett referat ska se ut är enligt följande.

Referat (här anges referatets nummer, t.ex. 1-2020)

Fråga om (här anges kort vad referatet handlar om, t.ex. ”Jämkning vid uppsåtlig medverkan till personskada”)

Innebörden av nämndens beslut (kursiverad stil) t.ex.:

- 1. En efterlevande har inte ansetts ha rätt till ersättning för förlust av underhåll efter den avlidne när de var sammanboende med hushållsgemenskap sedan ett halvår då olyckan inträffade, men hade skilt sig strax före olyckan.*
- 2. En fråga kan prövas på nytt om det har tillkommit en ny omständighet av betydelse för bedömningen och skaderegleringen hos försäkringsbolaget fortfarande pågår.*
- 3. En skadelidande med en partiell tetrapares med följdproblematik samt posttraumatiskt symptom (81 procents invaliditet), som efter trafikolyckan har återgått i arbete som sjuksköterska på halvtid har ansetts berättigad till ersättning för särskilda olägenheter i arbete med 5 000 kr per år.*
- 4. Ett förtida uttag av tjänstepension som görs på grund av en trafikskada ska inte samordnas vid bestämmande av ersättning för inkomstförlust.*

I ett yttrande den (datum) gjorde nämnden följande bedömning (citat eller sammanfattning av de relevanta delarna i yttrandet).

(Dnr)

Referatets innehåll

Det har framförts önskemål bl.a. om att referaten ska vara utförligare för att ge tillräcklig vägledning samt att det ska finnas utrymme för information som inte hämtats från yttrandet.

Ett referat ska fokusera på den aktuella frågan och får inte vara för långt. Normalt bör alltså inte hela yttranden refereras. När det tidigare hände att hela yttranden refererades kunde referatet uppfattas som rörigt och det var svårare att förstå vad som var relevant i det.

Språket ska vara enkelt och tydligt. Det är viktigt att också en skadelidande ska kunna förstå och ta till sig innehållet.

Texten i ett referat kan avvika från yttrandet så länge omformuleringen inte förändrar något i sak. Det är alltså inte möjligt att lägga till något som inte finns med i yttrandet, och det bör inte heller vara möjligt i fortsättningen. Eftersom yttrandet ligger till grund för referattexten är det viktigt att allt som har betydelse för den aktuella referatfrågan tydligt framgår av yttrandet. Det är också viktigt att alla relevanta omständigheter framgår av referatet.

För att säkerställa att ett referat ger tillräcklig vägledning bör det därför finnas en rutin för hanteringen av ett ärende där det kan förutses att ett referat kan bli aktuellt. Föredraganden bör i sådana fall kontakta ordföranden och övriga ledamöter före sammanträdet och berätta att han eller hon anser att yttrandet kan komma att lämpa sig för att refereras. Vidare är det i dessa fall extra viktigt att föredraganden och ordföranden ser till att yttrandet innehåller en tydlig och utförlig motivering och att relevanta omständigheter framgår direkt av yttrandet och inte t.ex. genom hänvisningar till promemorian. Det är också viktigt att språket i yttrandet är genomtänkt och entydigt.

I vissa fall, t.ex. om det inte har förutsetts att ett yttrande kan komma att refereras, kan yttrandet vara behäftat med brister i något av dessa avseenden. Om det ändå anses att yttrandet bör refereras kan det vara möjligt att lägga till en anmärkning som t.ex. gör omständigheterna i ärendet tydligare. Sådana anmärkningar har använts tidigare, bl.a. i referat 3-1999:

Enligt bolaget föreligger ingen omprövningsrätt. Bolaget motiverar närmare sin inställning i brev den 3 augusti 1998. (Anmärkning: Bolaget ansåg bl.a. att de nytillkomna uppgifterna om antagna arbets- och inkomstförhållanden inte hade varit oförutsägbara vid prövningen 1995 och att de därför inte kunde grunda rätt till omprövning).

Anmärkningar av detta slag bör bara användas för att klargöra parternas inställningar och omständigheterna i ärendet och alltså inte för att förtydliga eller utveckla nämndens motivering.

Andra tillägg till vad yttrandet innehåller bör redovisas som kommentarer till referatet. Det kan främst handla om hänvisningar till rättsfall, förarbeten och doktrin samt till andra referat. Det bör alltså inte vara fråga om synpunkter på eller kommentarer till innehållet.

Skiljaktiga meningar

Om en ledamot är skiljaktig vid sammanträdet har den skiljaktiga meningen hittills som huvudregel funnits med i referatet, se t.ex. 11-2003, 4-2005 och 4-2014. Sådana skiljaktiga meningar bör alltid återges i referattexten. Om däremot en radsledamot är skiljaktig i frågan om ett referatförslag ska godtas innebär det inte att han eller hon är skiljaktig i förhållande till nämndens beslut. Att en ledamot blir överröstad i rådet i frågan om ett yttrande ska refereras eller inte hör inte hemma i referattexten.

I de fall där rådet varit oenigt ska det läggas till ett stycke efter referatet där rådets beslut framgår. Ett sådant stycke skulle kunna se ut enligt följande:

Av arbetsordningen för nämndens råd framgår att rådet fattar beslut om referat med enkel majoritet. Vid rådsmöte den XX beslutades att yttrandet ska refereras. Röstetalen för beslutet framgår av rådsprotokollet.

I rådsprotokollet redovisas röstetalen och vilka ledamöter som röstade emot att referatförslaget skulle refereras.

Synpunkter på dokument om utformning av referat

Länsförsäkringar

Det finns en synpunkt från Länsförsäkringars sida och det rör de fall rådet varit oenigt vid beslut om ärendet ska refereras eller inte. I förslaget framgår följande förslag på skrivning:

”Det kan övervägas om det i fall där rådet varit oenigt ska läggas till ett stycke efter referatet där rådets beslut framgår. Ett sådant stycke skulle kunna se ut enligt följande:

Av arbetsordningen för nämndens råd framgår att rådet fattar beslut om referat med enkel majoritet. Vid rådsmöte den XX beslutades att yttrandet ska refereras. Röstetalen för beslutet framgår av rådsprotokollet.

I rådsprotokollet redovisas röstetalen och vilka ledamöter som röstade emot att referatförslaget skulle refereras.”

Länsförsäkringars uppfattning är att även motiveringen till varför någon röstat emot att ärendet ska refereras ska framgå av rådsprotokollet.

Folksam

Vid rådsmötet hade vi dialog om att rutinen bör innehålla några inledande korta rader om referatens syfte. Vi saknar detta och från vår horisont är det värdefullt därför att det tydliggör vad vi har att förhålla oss till när vi föreslår ett ärende att bli referat, så väl som när vi ska rösta om ett referat i rådet.

Av utkastet går det att uppfatta att det endast är en föredragande som kan föreslå att ett ärende kan refereras till. Vi bedömer att det även fortsättningsvis bör vara möjligt att förslag om att ett ärende refereras till, också kan väckas vid t ex ett sammanträde. Vi föreslår en mer öppen skrivning som beskriver hur/av vem/i vilka situationer ett referatförslag kan ”uppstå”, med något, några exempel.

Vi är tveksamma till lämpligheten att det står att föredragande ska kontakta ordförande före sammanträdet med hänsyn till att det skulle kunna uppfattas som att frågan/ärendet redan är avgjort före sammanträdet. Vi föreslår att meningen som inleds med ”Föredraganden bör i sådana fall [...]” tas bort.

Vad gäller meningen som inleds med ”Vidare är det i dessa fall [...]”, föreslår vi en tydligare skrivning som också innehåller en kort förklaring till varför det är viktigt att just ”yttrandet innehåller en tydlig och utförlig motivering och att relevanta omständigheter framgår direkt av yttrandet och inte t.ex. genom hänvisningar till PM. Det är också viktigt att språket i yttrandet är genomtänkt och entydigt.”

Yttrandet som sådant är ju inte tillgängligt för alla, så ur ett ”utifrånperspektiv” kan det vara bra att redovisa nödvändigheten kring fokuset på just yttrandet. Mot bakgrund av utmaningen kring att referatförslag inte alltid är så tydliga som vi önskar föreslår vi att du (på lämpligt ställe) infogar en mening om *att relevanta omständigheter ska framgå av referatet*, det läses ju däremot av alla.

Utöver det har vi en övrig synpunkt och hoppas att vi kan landa i råd.

I rådsprotokollet från november 2020 ligger våra synpunkter på referatförslagen med. Vi ser inget eller ett ytterst blygsamt värde i att de publiceras. Det finns förvisso inget hölja i dunkel kring synpunkterna som sådana som vi lämnat *inför* rådet men det viktiga är ju vårt beslut i rådet. Inför rådet i november svarade nog inte alla rådsmedlemmar skriftligen, men de är ju inte mindre hörda eller röstberättigade för det. Men det hela skulle kunna uppfattas som litet märkligt av omvärlden.

När vi lämnat synpunkter på arbetsgrupperns rapporter finns de aldrig med i ”slutprodukten”. Vi föreslår därför att våra synpunkter är att betrakta som en slags arbetsmaterial som vi redovisar för varandra inför ett beslut, men att de inte infogas i rådsprotokollet.

If

If tycker i stort att förslaget är bra. Dock bör inte bara ordföranden kontaktas utan även övriga ledamöter om föredraganden inför ett sammanträde förutser att ett referat av ett ärende kan bli aktuellt. Det är väl främst i nya och principiella frågor som det innan ett sammanträde kan förutses att ett referat kan bli aktuellt och då är det värdefullt att alla ledamöter uppmärksammas på det inför sammanträdet. If ser inte behov av att i referat ha med ett stycke om att rådet varit oenigt.

TFF

Trafikförsäkringsföreningen tycker att förslaget är bra men delar If:s synpunkter om att det är värdefullt att även övriga ledamöter får information om att ett referat av ett ärende kan bli aktuellt inför sammanträdet. I likhet med If ser inte Trafikförsäkringsföreningen något behov av att i referatet ha med information om att rådet varit oenigt.

Förslag till referat

Härmed översänds sex förslag till referat samt inkomna synpunkter till dessa förslag, bilaga 3.1-3.6.

Förslag till beslut

Rådet antar de föreslagna referaten.

På kansliets räkning

Referat x-2021

Fråga om en skadelidande gjort sannolikt att han som oskadad skulle ha fortsatt att arbeta efter 65 års ålder

Det räcker inte att den skadelidande påstår att han eller hon skulle ha arbetat efter 65 års ålder.

Faktorer som talar för att den skadelidande som oskadad skulle ha arbetat efter 65 års ålder är att konkurrerande besvär saknas, att den skadelidandes insatser behövs på arbetsplatsen eller i branschen, att många i det aktuella yrket vill och kan arbeta vidare, att yrket och arbetsplatsen finns kvar i det område där den skadelidande bor samt att andra anställts i den skadelidandes ställe. Utredning i form av exempelvis statistik eller intyg behövs vanligen för att styrka ett påstående om ett visst förhållande.

Faktorer som inte bör beaktas vid bedömningen av om en skadelidande gjort arbete efter 65 års ålders sannolikt är hur han eller hon trivs på arbetsplatsen, ekonomiska skäl eller att en partner eller bekanta arbetar.

I

Av ett yttrande den 15 juni 2020 framgår bland annat följande.

NN skadade sig i en olycka i januari 2014 när han var 63 år gammal. Han hade arbetat heltid som ämneslärare i naturvetenskap på en gymnasieskola sedan 1978. Efter olyckan kunde han återgå i en anpassad tjänst om 25 procent av heltid i november 2014. På resterande del var han sjukskriven till dess han fyllde 65 år i maj 2015. Han avslutade sin tjänst den 1 september 2015 och började då också ta ut ålderspension.

NN gjorde gällande att han som oskadad skulle ha fortsatt att arbeta fyra dagar per vecka efter 65 års ålder. Att han skulle ha kunnat behålla sin anställning efter 67 års ålder vinner stöd i tillgänglig statistik. Hans hälsa är vid sidan av skadebetingade besvär så god att han skulle ha arbetat 50 procent åtminstone fram till 71 års ålder och därefter 10-20 procent om hälsan medgav. NN hänvisade till att lärarbristen är stor, särskilt inom de naturvetenskapliga ämnena på alla nivåer. Bekanta till honom, såväl inom skolvärlden som utanför, arbetar trots att de har passerat 70 år. Även hans två år äldre fru arbetar fortfarande till viss del och det hade varit naturligt också för honom att fortsätta att arbeta.

Föreningen godtog att NN som oskadad skulle ha arbetat fyra dagar i veckan fram till 67 års ålder. Däremot ansåg föreningen att han inte gjort sannolikt att han skulle ha fortsatt att arbeta även efter 67 års ålder.

Av ett intyg av områdeschefen för utbildning och arbetsmarknad från november 2016 framgick att NN skulle ha haft möjlighet att arbeta heltid fram till 67 års ålder inom ramen för sitt anställningsavtal. Enligt intyget finns ett stort behov av lärare med hans kompetens och det har anställts nya lärare med den kompetensen sedan han slutade.

Av statistik framgår att 2,8 procent av lärarna på gymnasienivå var äldre än 65 år under läsåret 2018/2019. Av samtliga lärare ökade andelen som arbetade vid eller efter 67 års ålder från 0,3 procent 2010 till 1,6 procent 2018. Motsvarande siffror för gymnasielärare i allmänna ämnen var 0,3 procent 2010 och 1,7 procent 2018.

Ersättning för inkomstförlust betalas normalt ut löpande i form av en livränta fram till 65 års ålder. Det är fortfarande vanligt att lämna arbetslivet och/eller ta ut pensionsförmån före 65 års ålder och därför förordar nämnden schablonåldern 65 år som den tidpunkt då ersättning för inkomstförlust ska upphöra att utbetalas, trots att en anställd har laglig rätt att kvarstå i sin anställning ytterligare några år. Om en skadelidande uppger att han eller hon skulle ha arbetat längre än till 65 års ålder som oskadad måste en individuell bedömning göras. Det är den skadelidande som ska göra sannolikt att han eller hon skulle ha arbetat efter 65 års ålder.

Nämnden konstaterade att NN utöver sina skadebetingade besvär var väsentligen frisk och att det alltså inte fanns några konkurrerande besvär som skulle ha kunnat hindra arbete efter 65 års ålder. Han hade kvar sin anpassade tjänst i fyra månader efter 65-årsdagen. Nämnden fäste stor vikt vid det intyg som upprättats av områdeschefen för utbildning och arbetsmarknad. Av intyget framgick att han skulle ha kunnat behålla sin anställning till 67 års ålder, att hans insatser behövdes på arbetsplatsen och att andra lärare anställdes i hans ställe. Sammantaget fann nämnden att NN hade gjort sannolikt att han som oskadad skulle ha arbetat fyra dagar i veckan fram till 67 års ålder.

Med den statistik och de övriga omständigheter som åberopades hade han däremot inte gjort sannolikt att han skulle ha varit kvar i arbete efter 67 års ålder.

II

Av ett yttrande den 15 juni 2020 framgår bland annat följande.

NN skadade sig i en olycka i december 2008 när han var 55 år gammal. Parterna var överens om att han som oskadad skulle ha fortsatt att arbeta heltid som ingenjör till 67 års ålder. Efter olyckan blev han helt sjukskriven och fick sedermera hel sjukersättning i oktober 2015.

Arbetsgivaren uppgav följande. Företaget hade 1 000 anställda i Sverige, varav 140-150 på den ort där NN arbetade. Målet var att fördubbla personalstyrkan till 2025. Företaget hade många uppdrag och arbetsmarknaden för ingenjörer var mycket god. Företaget utgår från att en anställd arbetar till 67 år om inte han eller hon säger upp sig. Det blir vidare allt vanligare att fortsätta arbeta efter 65 år, och många som slutar vid den åldern kommer tillbaka som timanställda eller i visstidsanställning. På företaget fanns ca 30 ingenjörer i sådana anställningar som var mellan 65-67 år. Det saknades statistik som visade hur många ingenjörer som slutar vid 65 års ålder eller som fortsätter att arbeta till 67 års ålder.

Ersättning för inkomstförlust betalas normalt ut löpande i form av en livränta fram till 65 års ålder. Det är fortfarande vanligt att lämna arbetslivet och/eller ta ut pensionsförmån före 65

års ålder och därför förordar nämnden schablonåldern 65 år som den tidpunkt då ersättning för inkomstförlust ska upphöra att utbetalas, trots att en anställd har laglig rätt att kvarstå i sin anställning ytterligare några år. Om en skadelidande påstår att han eller hon skulle ha arbetat längre än till 65 års ålder som oskadad måste en individuell bedömning göras. Det är den skadelidande som ska göra sannolikt att han eller hon skulle ha arbetat efter 65 års ålder.

Det räcker inte att den skadelidande uppger att han eller hon skulle ha arbetat efter 65 års ålder och åberopar sin lagliga rätt att arbeta ytterligare några år. Det räcker inte heller att hänvisa till att en partner fortfarande arbetar eller till bekantas arbetsförhållanden, till att man trivs på arbetsplatsen eller till ekonomiska skäl.

Faktorer som kan beaktas vid bedömningen är till exempel behovet av den skadelidandes insatser på arbetsplatsen eller i branschen, hur vanligt det är att anställda vill och kan arbeta efter 65 års ålder i det aktuella yrket samt om yrket och arbetsplatsen finns kvar i det område där den skadelidande bor.

Nämnden konstaterade att de uppgifter som arbetsgivaren lämnat i ärendet bekräftade att det förelåg flera faktorer som talade för att NN som oskadad skulle ha arbetat heltid till 67 års ålder och att han därmed hade gjort sitt påstående sannolikt.

(Dnr 195-2020 och 202-2020)

Referat x-2021

Fråga om en skadelidande gjort sannolikt att hon som oskadad skulle ha fortsatt att arbeta efter 65 års ålder

En skadelidande har inte gjort sannolikt att hon som oskadad skulle ha arbetat som barnmorska till 70 års ålder.

Av ett yttrande den 10 februari 2020 framgår bland annat följande.

Vid tidpunkten för olyckan i juni 2014 var NN 55 år gammal och arbetade heltid som chefsbarnmorska. Efter olyckan hade hon försökt att återgå i arbete i varierande omfattning men hade sedan början av 2017 varit helt sjukskriven och sedermera beviljats hel arbetsskadelifvränta fram till 65 års ålder. Parterna var överens om att hela arbetsförmågan var skadebetingad.

NN gjorde gällande att hon som oskadad skulle ha arbetat till 70 års ålder. Hon åberopade dels att hon levde för sitt arbete, dels att hon behövde dryga ut sin låga pension. Sannolikt hade hon valt att inte fortsätta som chefsbarnmorska efter 65 års ålder utan trappat ner genom att arbeta som ”vanlig” barnmorska mellan 65 och 70 års ålder. Hon talade med sina kollegor om detta före olyckan. Det regionala skyddsombudet hade intygat att det vanliga inom Stockholms läns sjukvårdsområde var att chefsbarnmorskorna fortsätter i arbetet till 70 års ålder. Hennes konkurrerande besvär medförde inte någon arbetsförmåga före olyckan och skulle inte heller ha påverkat hennes arbetsförmåga efter 65-årsdagen. Statistik från SCB visar att utvecklingen går mot att allt fler barnmorskor arbetar efter 65 års ålder. Sannolikheten för att en barnmorska arbetar efter 65 års ålder är 10,3 procent. För en barnmorska som i likhet med henne är medlem i Vårdförbundet, är motsvarande andel 19 procent.

Bolaget hade inhämtat uppgifter från Barnmorskeförbundet och Vårdförbundet i Stockholm. Det framgick att det inte var ovanligt att arbeta efter 65 års ålder och att det är särskilt vanligt att man då arbetar som timanställd under semestertider och tar korta vikariat. Fem procent av alla barnmorskor har kvar sin anställning till 67 års ålder. Därefter får vårdpersonal inte ha kvar sin heltidsanställning utan kan välja att arbeta med en visstidsanställning, på vikariat eller deltid. Det saknas statistik över detta. Bolaget ansåg att det inte kunde anses vara övervägande sannolikt att NN som oskadad skulle ha arbetat längre än till 65 år. Hon hade ett flertal andra medicinska besvär och det är en mindre del av barnmorskor i allmänhet som arbetar efter 65 års ålder.

Nämndens bedömning

Ersättning för inkomstförlust betalas normalt ut löpande i form av en livränta fram till 65 års ålder. Det är fortfarande vanligt att lämna arbetslivet och/eller ta ut pensionsförmån före 65 års ålder och därför förordar nämnden schablonåldern 65 år som den tidpunkt då ersättning för inkomstförlust ska upphöra att utbetalas, trots att en anställd har laglig rätt att kvarstå i sin anställning ytterligare några år. Om en skadelidande påstår att han eller hon som oskadad

skulle ha arbetat längre än till 65 års ålder måste en individuell bedömning göras. Det är då den skadelidande som ska göra sannolikt att han eller hon skulle ha arbetat efter 65 års ålder.

Den statistik som parterna har gett in i ärendet ger inte någon entydig bild av hur vanligt det är att barnmorskor och chefsbarnmorskor arbetar efter 65 års ålder. Det finns uppgifter om att allt från fem till ca tjugo procent av barnmorskorna har kvar sin anställning efter 65 års ålder. Statistiken visar inte hur många barnmorskor som arbetar kvar till 65 års ålder. Det framgår inte heller hur det ser ut i detta avseende på den arbetsplats där NN arbetade som oskadad. Hon hade också vissa konkurrerande besvär.

Varken genom förhållandet att tio till tjugo procent av barnmorskorna fortsätter att arbeta efter 65 års ålder eller de övriga förhållanden som har åberopats har NN gjort sannolikt att hon skulle ha fortsatt att arbeta efter 65 års ålder som oskadad.

(Dnr 1701-2019)

Referat x-2021

Fråga om en skadelidande gjort sannolikt att hon som oskadad skulle ha fortsatt att arbeta efter 65 års ålder

Det räcker inte med ett påstående från den skadelidande för att göra arbete efter 65 års ålder sannolikt.

Några generella förbehåll ska inte lämnas. En skadelidande som kan göra sannolikt att han eller hon som oskadad skulle ha arbetat efter 65 års ålder torde emellertid ha rätt till omprövning enligt 5 kap. 5 § skadeståndslagen (1972:207).

Av ett yttrande den 10 februari 2020 framgår bland annat följande.

Vid tidpunkten för olyckan i mars 2013 var NN 50 år gammal och arbetade heltid som lärare.

NN gjorde gällande att hon med hänsyn till pensionssystemets utformning och kommande förändringar av pensionsåldern kommer att behöva arbeta till 67 års ålder. Hon yrkade därför att hon ska få ersättning för inkomstförlust fram till 67 års ålder.

Bolaget vitsordade att allt fler lärare arbetar efter 65 års ålder men anser att det fortfarande inte är en övervägande del som gör det. Bolaget föreslog att NN skulle förbehållas rätt till omprövning om hon faktiskt arbetar efter 65 års ålder.

Nämndens bedömning

Ersättning för inkomstförlust betalas normalt ut löpande i form av en livränta fram till 65 års ålder. Det är fortfarande vanligt att lämna arbetslivet och/eller ta ut pensionsförmån före 65 års ålder och därför förordar nämnden schablonåldern 65 år som den tidpunkt då ersättning för inkomstförlust ska upphöra att utbetalas, trots att en anställd har laglig rätt att kvarstå i sin anställning ytterligare några år.

Om en skadelidande påstår att han eller hon som oskadad skulle ha arbetat längre än till 65 års ålder måste en individuell bedömning göras. Det är den skadelidande som ska göra sannolikt att han eller hon skulle ha arbetat efter 65 års ålder. Sannolikhetskravet innebär att det inte räcker att den skadelidande påstår att han eller hon skulle ha arbetat efter 65 års ålder med en hänvisning till förändringar av pensionsåldern. Nämnden fann därför att NN inte hade gjort sannolikt att hon skulle ha arbetat till 67 års ålder som oskadad.

I frågan om förbehåll uttalade nämnden följande.

År 2026 kommer begreppet riktålder att börja tillämpas. Riktålder är ett nytt begrepp inom socialförsäkringssystemet som trädde i kraft den 1 januari 2020 (SFS 2019:649). Avsikten är att riktåldern från år 2026 ska styra de pensionsrelaterade åldersgränserna i pensionssystemet och i angränsande trygghetssystem, som systemen för sjukpenning och sjukersättning. Riktåldern kommer successivt att räknas om efter förändringar i medellivslängden. När

begreppet börjar tillämpas år 2026 kommer nämnden vid bestämmande av inkomstlivränta att utgå från den vid var tid gällande riktåldern, som alltså blir den nya schablonåldern när livräntan ska bestämmas.

Om en skadelidande efter slutprövning av ärendet gör sannolikt att han eller hon skulle ha arbetat efter 65 års ålder eller riktåldern är det troligt att väsentlighetskravet för rätt till omprövning enligt 5 kap. 5 § skadeståndslagen (1972:207) är uppfyllt, eftersom den skadelidande då troligen skulle ha arbetat i några år till med en högre inkomst. Eftersom nämnden ska följa riktåldern när den börjar tillämpas innebär det att en ändring av riktåldern troligen är en sådan väsentlig förändring som medför rätt till omprövning.

En skadelidande som kan göra sannolikt att han eller hon skulle ha arbetat efter 65 års ålder eller riktåldern torde alltså ha rätt till omprövning. Något förbehåll bör därför inte lämnas.

(Dnr 1888-2019)

Referat x-2021

Fråga om en skadelidande gjort sannolikt att han som oskadad skulle ha fortsatt att arbeta efter 65 års ålder

För en barnskada som har reglerats schablonmässigt ska ersättningen för inkomstförlust bestämmas med utgångspunkten att pensionsåldern är 65 år.

Av ett yttrande den 10 februari 2020 framgår bland annat följande.

NN skadade sig 1994 när han var 6 år gammal. Nämnden hade sedan tidigare förordat att hans inkomstunderlag skulle bestämmas schablonmässigt utifrån medianlönen för den del av den heltidsarbetande befolkningen på arbetsmarknaden som inkluderar både personer som har eftergymnasial utbildning och de som saknar sådan, den s.k. totalen.

NN gjorde gällande att en lag om ändrad pensionsålder kunde komma att gälla för honom, med följderna att hans pensionsålder skulle bli högre. Han ansåg därför att prövningen borde utgå från en högre pensionsålder än 65 år.

Bolaget anförde att pensionsåldern fortfarande är 65 år och att NN inte hade visat att han kommer att arbeta längre än till 65 år.

Nämndens bedömning

Ersättning för inkomstförlust betalas normalt ut löpande i form av en livränta fram till 65 års ålder. Det är fortfarande vanligt att lämna arbetslivet och/eller ta ut pensionsförmån före 65 års ålder och därför förordar nämnden schablonåldern 65 år som den tidpunkt då ersättning för inkomstförlust ska upphöra att utbetalas, trots att en anställd har laglig rätt att kvarstå i sin anställning ytterligare några år.

Om en skadelidande påstår att han eller hon som oskadad skulle ha arbetat längre än till 65 års ålder bör oftast en individuell prövning göras, där den skadelidande har att göra sannolikt att han som oskadad skulle ha arbetat efter 65 års ålder. I barnskadefallen, där ersättningen har bestämts på ett schablonmässigt inkomstunderlag bör även pensionsåldern bestämmas enligt schablon och således till 65 år.

(Dnr 1919-2019)

Referat x-2021

Fråga om en skadelidande gjort sannolikt att han som oskadad skulle ha fortsatt att arbeta efter 65 års ålder

Egna företagare och lantbrukare har ofta ett bättre bevisläge när de gör gällande att de skulle ha arbetat efter 65 års ålder.

Av ett yttrande den 10 februari 2020 framgår bland annat följande.

NN skadade sig 2002 när han var 50 år gammal. Som oskadad skulle han ha arbetat heltid som VD i eget aktiebolag. Efter olyckan arbetade han halvtid i bolaget. Vid provningstillfället var han snart 69 år gammal och arbetade fortsatt halvtid och hade ålderspension på resterande del.

Parterna var ense om att NN som oskadad skulle ha arbetat heltid till 70 års ålder.

Ersättning för inkomstförlust betalas normalt ut löpande i form av en livränta fram till 65 års ålder. Det är fortfarande vanligt att lämna arbetslivet och/eller ta ut pensionsförmån före 65 års ålder och därför tillämpar nämnden schablonåldern 65 år som den tidpunkt då ersättning för inkomstförlust ska upphöra att utbetalas, trots att en anställd har laglig rätt att kvarstå i sin anställning ytterligare några år.

Om en skadelidande påstår att han eller hon som oskadad skulle ha arbetat längre än till 65 års ålder måste en individuell bedömning göras. Det är då den skadelidande som ska göra sannolikt att han eller hon skulle ha arbetat efter 65 års ålder.

Egna företagare och lantbrukare är yrkesgrupper som i betydande utsträckning styr sin egen arbetssituation och statistiskt sett ofta arbetar längre än andra yrkesverksamma personer. Dessa förhållanden innebär att företagare och lantbrukare ofta kan ha ett bättre bevisläge när de gör gällande att de skulle ha arbetat efter 65 års ålder.

NN arbetade trots sin skada kvar i det egna företaget vid snart 69 års ålder. Det framgick alltså att det fortfarande fanns behov av hans insatser på arbetsplatsen och det framgick också att han hade möjlighet att arbeta kvar i den utsträckning han själv valde eftersom det var ett litet företag som han hade drivit i många år. Nämnden fann med hänsyn till omständigheterna i ärendet att NN hade gjort sannolikt att han som oskadad skulle ha fortsatt att arbeta heltid som VD i det egna företaget till 70 års ålder.

(Dnr 1934-2019)

Referat x-2021

Fråga om jämkning av trafikskadeersättning

En trafikskadeersättning bör jämkas till noll om det framstår som stötande att ersättning för ideell skada utgår ur trafikförsäkringen.

I ett yttrande den 13 maj 2020 anförde nämnden följande.

Av utredningen i ärendet framgår att NN vid olyckan körde av vägen och in i flera träd. Olyckan inträffade på en väg med hastighetsbegränsningen 70 km/tim. NN körde minst 150 km/tim. Hans medpassagerare skadades svårt och avled senare av sina skador.

Grov vårdslöshet har i praxis och doktrin definierats som ett agerande som ligger nära ett uppsåtligt handlande och innefattar alltså ett medvetet risktagande. Begreppet omfattar vidare hänsynslösa eller klart nonchalanta handlingar som medför risker även för andra liksom för eget liv eller den egna hälsan. I doktrinen har anförts att även dumdristiga och meningslösa handlingar kan innefattas i begreppet grov vårdslöshet. (Bengtsson, Bertil m.fl. Skadeståndslagen. En kommentar /2018/ s. 444).

Hovrätten över Skåne och Blekinge har funnit att NN vid trafikolyckan har gjort sig skyldig till grovt rattfylleri och grovt vållande till annans död. Hovrätten har konstaterat att NN har kört bilen i minst 150 km/tim. Han har varit medveten om bilens däckegenskaper och har inte anpassat hastigheten efter förhållandena på platsen. Hans medvetna risktagande i förhållande till de möjliga följderna har varit sådant att oaktsamheten ska bedömas som grov. Nämnden gör samma bedömning.

Mot bakgrund av den mycket allvarliga trafikbrottsligheten och situationen i övrigt skulle det framstå som stötande om ersättning för ideell skada utgick ur trafikförsäkringen till NN. Någon ersättning för inkomstförlust och kostnader var inte aktuell. Nämnden förordade därför att trafikskadeersättningen skulle jämkas till noll.

(Dnr 23-2020)

Remissförfrågan från Personskadekommittén (PSK)

Den 25 februari 2021 fick Trafikskadenämnden en remissförfrågan från PSK om ”Referensfall till medicinsk invaliditet Psykiska sjukdomar och syndrom samt beteendestörningar”. Svar ska ha kommit in till PSK senast måndagen den 26 april 2021.

Kansliet föreslår att utlåtanden inhämtas från de specialister i psykiatri som nämnden anlitar och att kansliet utifrån dessa utlåtanden föreslår ett svar som rådets ledamöter får lämna synpunkter på innan det sänds över till PSK.

Förslag till beslut

Rådet beslutar i enlighet med kansliets förslag.

Remissförfrågan från PSK (utdrag ur mejl från [REDACTED] sekr PSK, den 25 februari 2021)

Inom ramen för Personskadekommittén, nedan PSK, har ett arbete bedrivits för att ta fram referensfall på området Psykiska sjukdomar och syndrom samt beteendestörningar. Vid sitt möte den 16 februari beslöt PSK att ta in eventuella synpunkter på förslaget. Mot den bakgrunden erhåller ni nu förslaget på remiss. Förslaget återfinns som bilaga.

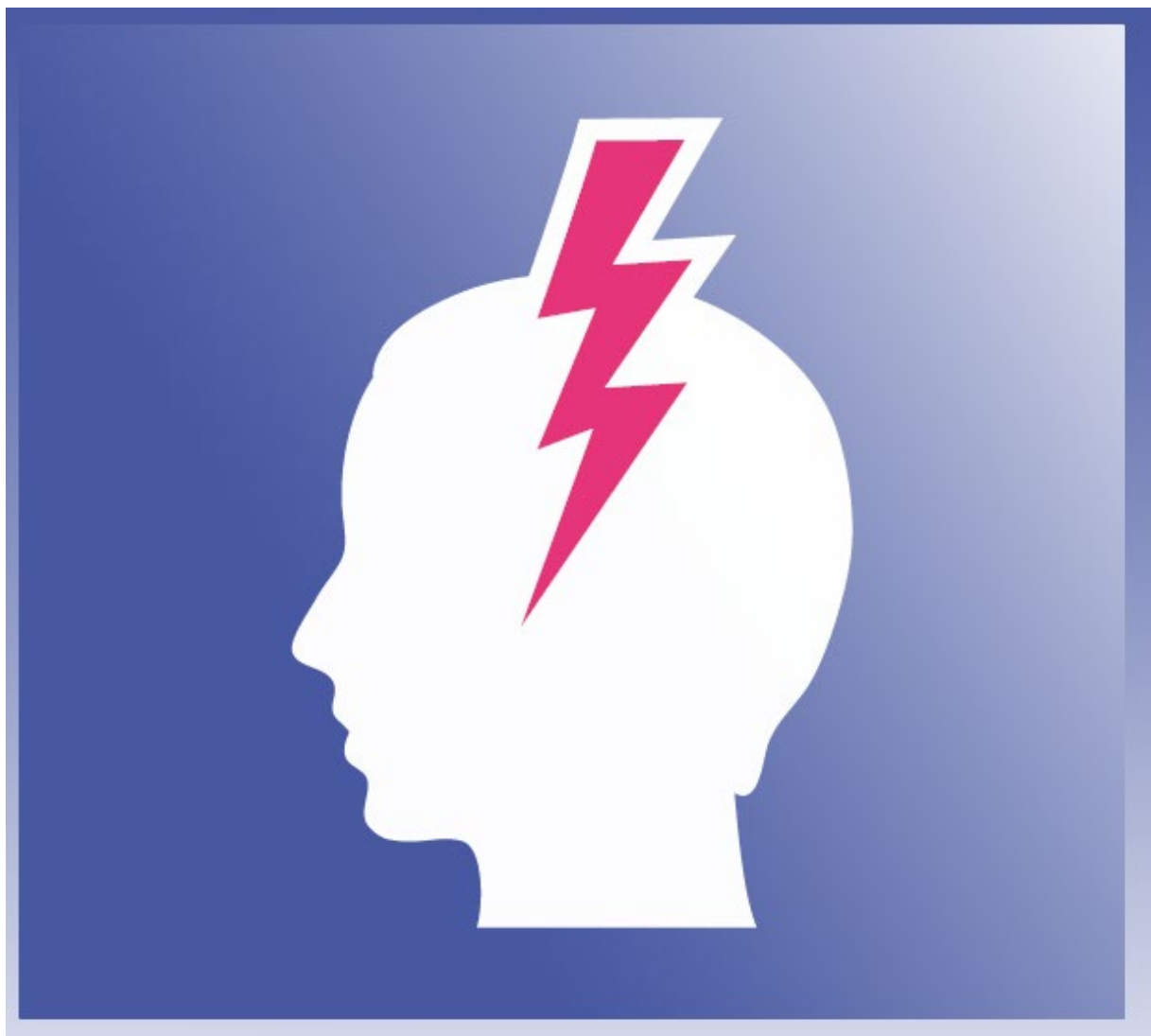
PSK tar gärna emot synpunkter på beskrivningarna och den föreslagna bedömningen. Beskriv i så fall vilka besvär som ska minskas, ökas, läggas till, tas bort osv. Jag ber er återkomma till undertecknad senast **måndagen den 26 april 2021**.

De som får förslaget på remiss är följande;

Föreningen för Medicinska Rådgivare
Personskadeförbundet RTP
Sveriges Advokatsamfund
Trafikskadenämnden
Patientskadenämnden
Läkemedelsskadenämnden
Ansvarsförsäkringens Personskadenämnd
Kammarkollegiet

Referensfall till medicinsk invaliditet - sjukdomar 2020

Psyksiska sjukdomar och syndrom samt beteendestörningar
ICD-kod F00 - F99

1.

Medicinsk diagnos:

Depressiva besvär

Förekomst av andra sjukdomar och sjukdomsbakgrund:

Inga tidigare besvär av betydelse. Depressiva besvär började vid påbörjade universitetsstudier.

Aktuella symtom och funktionsnedsättning:

Nedstämdhet och hopplöshetstankar. Igångsättningsproblem, sömnsvårigheter och inaktivitet. Samtalsterapi och medicinering har gett viss effekt. Tidigare full arbetsförmåga men efter de depressiva besvären så finns endast en viss arbetsförmåga. Undviker sociala sammanhang.

Bedömning:

Viss påverkan på ADL, regelbunden medicinering, viss påverkan på sociala aktiviteter.

5-7 %

2.

Medicinsk diagnos:

Bipolär sjukdom typ 1

Förekomst av andra sjukdomar och sjukdomsdebut:

Inslag av mani och depressiva besvär under en längre tid. Har under perioder mått bra.

Aktuella symtom och funktionsnedsättning:

Har perioder med mani med depressiva inslag. Gått på samtalsterapi och medicinerar regelbundet med stämningsstabiliserande- och antidepressiva läkemedel. Periodvis helt arbetsförmögen, har då stor påverkan på ADL och ingen social förmåga. Periodvis full arbetsförmåga, ingen påverkan på ADL eller sociala aktiviteter. Har maniska perioder 2–3 gånger/år med efterhängande depressioner.

Bedömning:

Sjukdom som går i skov, yrkes- och social påverkan under aktiva skov. Har då påverkan på ADL och sociala aktiviteter. Regelbunden medicinering. Klarar eget boende men i behov av stöd under skoven.

10-15 %

3.

Medicinsk diagnos:

Ångest, social fobi

Förekomst av andra sjukdomar och sjukdomsbakgrund:

Traumatisk uppväxt men flerårig psykiatrisk problematik med initiala depressiva besvär.

Aktuella symtom och funktionsnedsättning:

Starkt uttalad ångestproblematik där både samtalsterapi eller medicinering haft begränsad effekt. Har inte lyckats etablera sig i skola eller på arbetsmarknad. Bor i egen lägenhet vilket fungerar väl. Har inte avslutat gymnasialutbildning. Har pga. sin ångest och sociala fobi svårt att ta sig ut på arbetsmarknaden. Har sociala begränsningar.

Bedömning:

Ingen påverkan på ADL, ingen medicinering men en påtaglig social begränsning

5-8 %

4.

Medicinsk diagnos:

OCD – Tvångssyndrom

Förekomst av andra sjukdomar och sjukdomsdebut:

Började med tvångshandlingar. Överdriven rädsla för smuts och smitta, tvättade händerna och duschade upprepade gånger varje dag. Skapar ångest om möjligheten inte ges.

Aktuella symtom och funktionsnedsättning

Tvångshandlingarna har eskalerat. Tvångstankar och ritualer som måste följas. Stor rädsla för smuts och bakterier. Blir stressad och får ångestpåslag efter sociala aktiviteter och vistelse på offentliga platser. Måste duscha och tvätta händerna upprepade gånger varje dag. Måste även upprepade gången kontrollera att dörren är låst, att plattorna är avstängda att lamporna är släckta. Om det inte blir gjort innebär det att någon familjemedlem kommer att avlida. Skapar ett stort orosmoment och ett ångestpåslag. Gått på KBT men enbart en viss behandlingseffekt.

Bedömning:

Ingen påverkan på ADL, ingen medicinering men en påtaglig social begränsning

5-8 %

5.

Medicinsk diagnos:

Anorexia nervosa

Förekomst av andra sjukdomar och sjukdomsdebut:

Började i tonåren med missnöje med den egna kroppen och sviktande självförtroende och självkänsla. Efterhand minskning av matintag och ökad träning. Besvären eskalerar vid flytt till eget boende. Har vårdats ineliggande i perioder.

Aktuella symtom och funktionsnedsättning

Uttalad ångest vid matintag, får tvångstankar om inte striktdiet efterlevs. Har fortsatt en låg kroppsvikt som ger svårigheter att hålla kroppsvärmen. Har påverkan på det sociala livet både på fritiden och på arbetet. Periodvis KBT-terapi, ingen annan medicinering.

Bedömning:

Ingen påverkan på ADL, ingen medicinering men påtaglig social begränsning. Nedsatt kroppsfunktion i form av hålla kroppsvikt och värmen.

5 %

6.

Medicinsk diagnos:

Bulimia nervosa

Förekomst av andra sjukdomar och sjukdomsdebut:

Började i tonåren med missnöje med den egna kroppen och sviktande självförtroende och självkänsla. Periodvis självsvalt men efter ett antal år övergång till hetsätning och "självrensning". Periodvisa dagliga kräkningar och användning av laxermedel för att tömma kroppen. Lider av ångest och depressiva besvär. Medicinerar med antidepressiva läkemedel.

Aktuella symtom och funktionsnedsättning

Periodvis "självrensning" och depressiva besvär. Vålfungerande under de perioder när självrensning inte pågår. Återfall i självrensning 2-3 gånger/år vilket kräver KBT-terapi. Har erosionssskador på de flesta tändernas emalj. Medicinerar dagligen med antidepressiva.

Bedömning:

Ingen påverkan på ADL. Daglig medicinering. Periodvisa sociala begränsningar.

5 %

7.

Medicinsk diagnos:

Emotionellt instabil personlighetsstörning - Borderline

Förekomst av andra sjukdomar och sjukdomsdebut:

Uppväxt i familj där det förekom missbruk. Personlighetsdragen blev tydliga i tonåren med dramatiska humörsvägningar och provocerande självdestruktivitet.

Aktuella symtom och funktionsnedsättning

Starkt växlande känslor allt från normalt stämningsläge till nedstämdhet och ångest. Har en självbild som inte stämmer överens med omgivningen och upplever en ständigt återkommande tomhetskänsla. Är misstänksam mot andra, idoliserar personer ena stunden och avfärdar dem i nästa vilket bidrar till att det är svårt att behålla varaktiga relationer. Haft svårigheter att behålla arbete. Har ett anpassat arbete med begränsade personliga kontakter.

Bedömning:

Ingen påverkan på ADL eller på nedsatta psykiska elementarfunktioner. Ingen medicinering. Måttlig nedsättning av socialfunktionsförmåga.

5-7 %

8.

Medicinsk diagnos:

ADHD

Förekomst av andra sjukdomar och sjukdomsdebut:

Inga andra sjukdomar. I samband med skolstart framkommer svårigheter att sitta still på tex i klassrummet. Svårt att hålla koncentration, uppmärksamheten och att slutföra uppgifter. Impulsiv och utåtagerande, hamnar ofta i bråk och konflikter.

Aktuella symtom och funktionsnedsättning:

Medicinerar dagligen med Ritalin. Trots det svårigheter med impulsivitet, svårt med planering och att förstå andra personer. Svårt att ta instruktioner. Har svårt med sociala koder och hamnar ofta i slagsmål. Har inte godkända gymnasiebetyg. Svårt att strukturera sin vardag. Behöver stöd med sin ekonomi.

Bedömning:

Ingen påverkan på ADL, måttlig nedsättning av sociala aktiviteter. En medelsvår ADHD som medför daglig medicinering.

10 %

9.

Medicinsk diagnos:

Aspergers syndrom

Förekomst av andra sjukdomar och sjukdomsdebut:

Lekte inte med andra barn på förskolan, pedagogerna uppmärksammar problem med socialt samarbete och kommunikation. Lekte oftast för sig själv, lekte ofta samma lek. Sen språkdebut men när talet kom utvecklade han ett stort ordförråd. Saknade möjlighet att tolka nyanser och tar allt bokstavligt.

Aktuella symtom och funktionsnedsättning:

Har svårt för förändringar och nya situationer. Behöver förberedelser och tydliga instruktioner. Har klarat gymnasiestudier. Har problem med sociala interaktioner, hamnar ofta i konflikter både i privat- och arbetslivet eftersom det finns svårigheter att tolka intryck och handlingar. Bor själv i eget boende och klarar att sköta både hushåll, ekonomi och hygien så länge allt följer rutiner.

Bedömning:

Ingen påverkan på ADL. Lätt nedsättning av psykiska elementarfunktioner, måttlig nedsättning av sociala aktiviteter samt lindriga besvär.

10-15 %

10.

Medicinsk diagnos:

Intellektuell funktionsnedsättning

Förekomst av andra sjukdomar och sjukdomsdebut:

Syrebrist i samband med födelse som medfört en hjärnskada.

Aktuella symtom och funktionsnedsättning:

Gått ut grundskolan därefter särgymnasium. Under skolgången fanns behov av regelbunden uppföljning. Har inte förmåga att se sina svagheter. Behöver hjälp med struktur och för att förstå arbetsuppgifter. Trivs bra att arbeta i grupp. Resultat från begåvningsstest visar att hon ligger klart under genomsnittet på verbal-, perceptuellfunktion och även på arbetsminnet. Snabbhet ligger inom normalområdet. Välmående, ingen psykisk ohälsa. Umgås med vänner på fritiden Bor hemma hos mamma.

Bedömning:

Måttlig nedsättning av psykiska elementarfunktioner, betydande nedsättning av social funktionsförmåga och svåra besvär. Ingen påverkan på ADL.

30 %

Intern information från kansliet till rådsmöte den 15 mars 2021

1. Muntlig information hur situationen ser ut framöver för nämnden och dess kansli på grund av Coronaviruset. TG
 - Digitala möten/sammanträden åtminstone fram till sommaren, därefter beroende på hur det går med vaccinationen ute i samhället.
 - Ledning och diskussioner vid sammanträden
 - o Vi har stämt av med föredragandena och deras uppfattning är att det har blivit bättre och fungerar bra. Ordföranden låter alla få ordet och när det krävs en diskussion sker en sådan i de flesta fall.
 - o Finns det synp från rådsledamöterna?
 - Makulering av nämndpm
 - o Ledamöter kan lämna hos kansliet, vi kan ta emot vid ingång el skicka det hit via post o få betalt i efterskott. Ej slänga själv!!!!!!
 - Kanslipersonalen fortsätter att arbeta hemifrån i samma utsträckning som tidigare
2. Teamsmöten och digital support till ledamöter PR

Vi har nu använt oss av Teams sedan sammanträdena drog igång efter årsskiftet. Som vi har förstått har det fungerat ganska bra men det kan även konstateras att det fortfarande finns lite barnsjukdomar som kan ställa till det både före och under sammanträden. För att säkerställa att det framöver ska fungera så bra som möjligt kommer kansliet inom kort att kunna erbjuda en support som ledamöterna kan kontakta via telefon eller via mejl om det uppstår någon form av problem med uppkoppling eller Teams mm. Vi har varit i kontakt med ett antal företag som kan erbjuda en sådan support till en rimlig kostnad och valt ut ett av dessa företag. Under förutsättning att GDPR och andra sekretessregler inte sätter några käppar i hjulet kommer vi att testa att ha en sådan support under en försöksperiod om cirka tre månader samt därefter utvärdera hur det har fungerat. Vi kommer inom kort att gå ut med mer information till samtliga ledamöter om detta.

Vi har haft möte med DSO o GDPR-ansvarig och det kan konstateras att vi kommer att behöva skriftligt tillstånd för de ledamöter som är intresserade av att delta och för att lämna ut deras namn och epostadress. Det kommer vidare att skrivas ett sk PUB-avtal med leverantören.

Synpunkter från rådsledamöterna?

3. Statistik ■

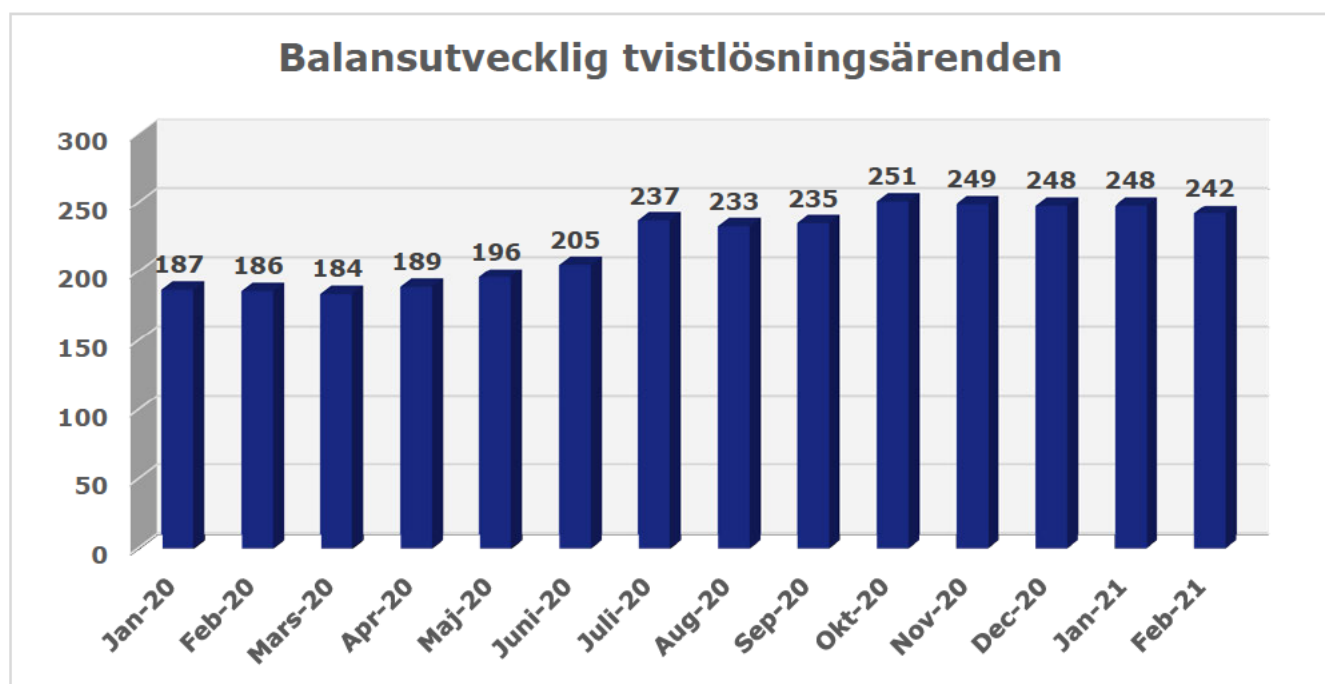
Den totala inströmningen av ärenden under årets första två månader har minskat med drygt åtta procent i jämförelse med samma period föregående år. Obligatoriska ärenden har minskat med 14 procent medan tvistlösningsärenden ökat med cirka fem procent. Ärendebalanserna och hanteringstiderna för båda ärendetyper (framförallt obligatoriska ärenden) har ökat sedan förra sommaren. Här nedan visas diagram över utvecklingen det senaste året för de båda ärendetyperna.

Vad gäller hanteringstiderna för obligatoriska ärenden har dessa gått upp till i genomsnitt 4,3 månader sedan september förra året. Då hanteringstiden mäts för de tre senaste månaderna brukar vi alltid se en uppgång under senhösten (pga mindre antal prövade ärenden under sommaren) och att det därefter minskar igen under kommande vinter/vår. Vår bedömning är att så kommer att ske även detta år. Det är viktigt att konstatera att 4,3 månader är ett genomsnitt av samtliga prövade ärenden i nämnden under de tre senaste månaderna vilket innebär att det finns ärenden som har både kortare och längre hanteringstid. En av anledningarna till en längre hanteringstid kan vara att det inhämtats utlåtande från nämndens läkare eller att det har varit svårt att få ut ärendet till sammanträde på grund av jävsproblematik. I denna del bör även nämnas att vi sedan 2020 har färre antal sammanträden på grund av en minskad ärendeinströmning, vilket i sin tur medför mindre möjligheter att få ut ett ärende där jävssituationen är ett problem. Givetvis har även pandemin inneburit praktiska problem för både nämnden och kansliet som i sin tur har medfört en ngt utökad hanteringstid.

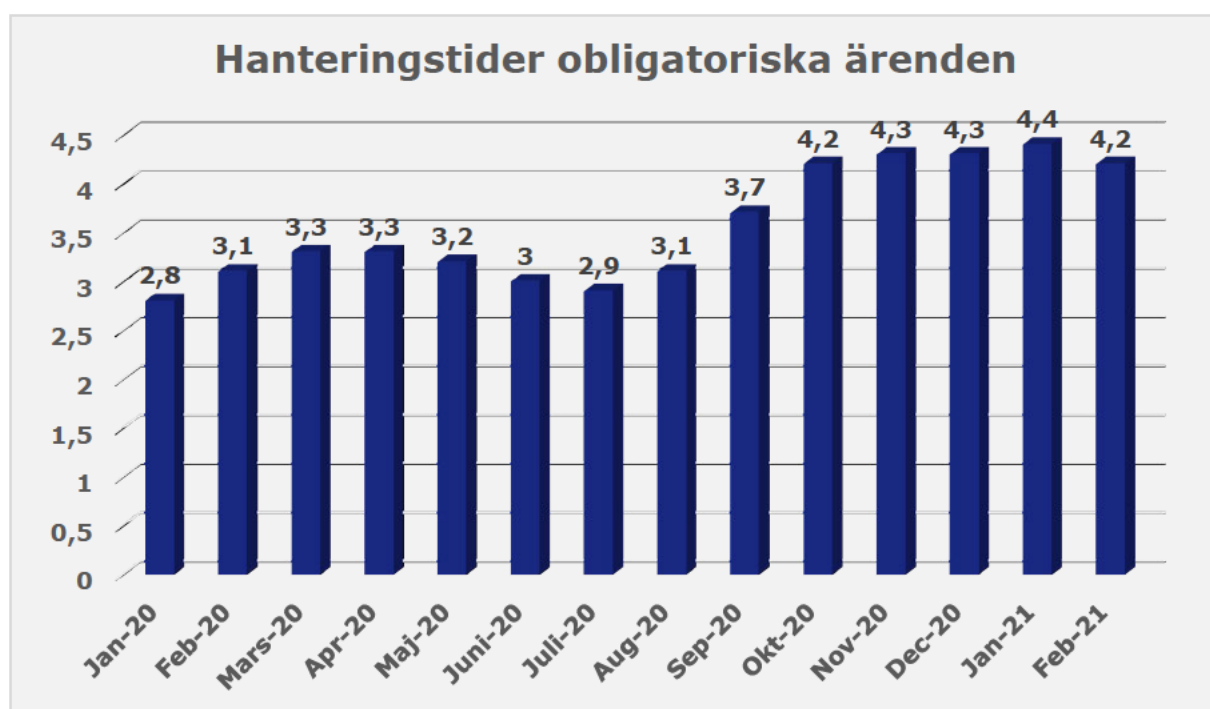
3.1. Ärendebalans obligatoriska ärenden

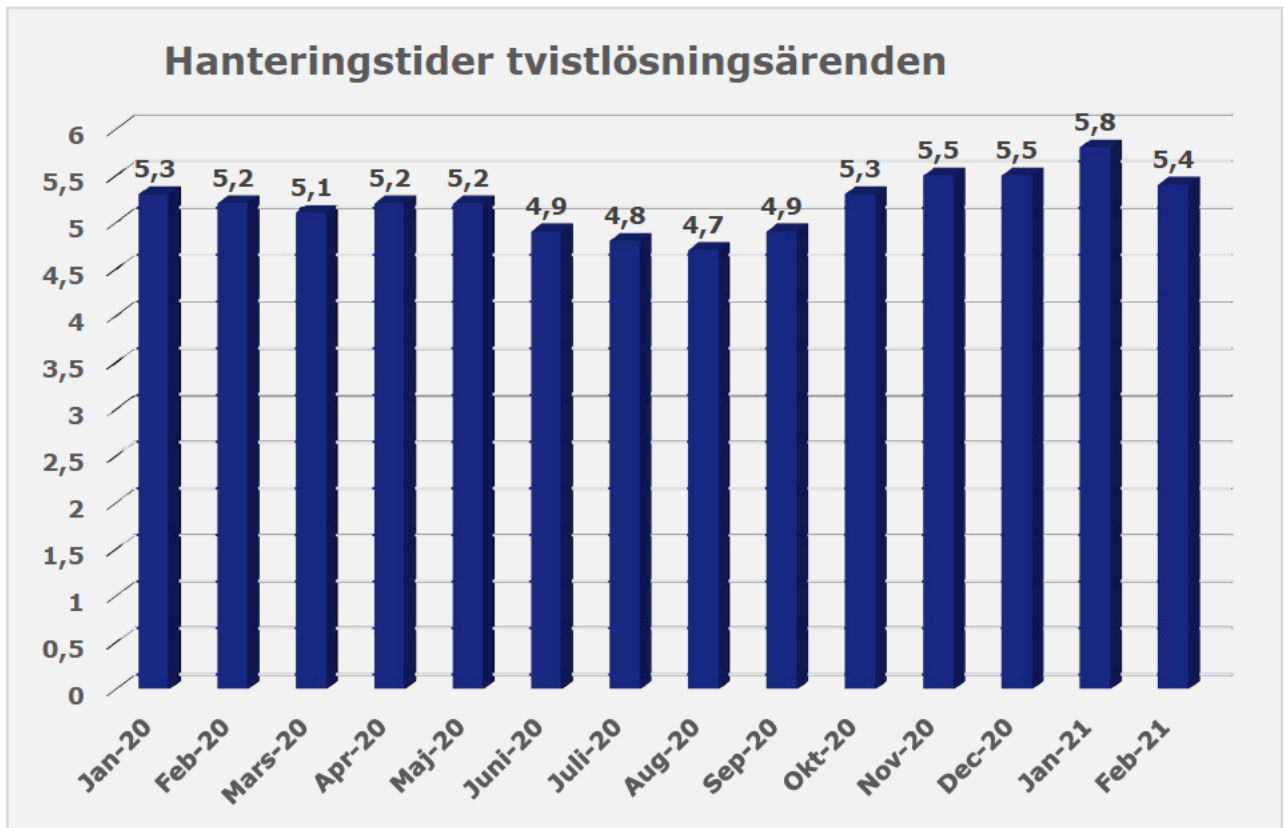
3.2. Ärendebalans tvistlösningsärenden

3.3 Hanteringstid obligatoriska ärenden (genomsnitt under de tre senaste månaderna)

3.4 Hanteringstid tvistlösningsärenden

4. Nämndens verksamhetsberättelse 2020 TG

Framtagandet av 2020 års verksamhetsberättelse är något försenad och kommer att presenteras för rådet vid junimötet.

5. Information om det digitala arbetet i nämnden och dess kansli TG

Arbetet med att följa kansliets digitaliseringsplan fortgår. En funktion för förbättrad filuppladdning för ärenden i portalen produktionssattes i december. Arbetet med att få in obligatoriska ärenden i portalen och projektet att bygga två vyer för användare i portalen påbörjades under hösten. Dessa två projekt kommer att fortsätta under våren 2021. Under våren kommer dessutom en stor uppgradering av kansliets ärendehanteringssystem göras.

Genom PSKs referensgrupp har kansliet fått en bild av hur långt respektive bolag har kommit med sin digitalisering av promemorior och akter. En kartläggning över vilka förutsättningar respektive bolag har att kunna leverera filer digitalt till nämnden har gjorts. Nämnden har även ett samarbete med den interna grupp inom SFN som arbetar med Hubben.

6. Pågående och kommande arbetsgrupper PR

a. Pågående arbetsgrupper

- i. Tjänstepensionsgruppen – angående extra pensionsavsättningar. Arbetsgruppen har återupptagit sitt arbete och beräknas lämna ett förslag till rådet vid junimötet.
- ii. Missfall. Arbetet pågår men har blivit försenat, bl.a. på grund av corona som medfört vissa problem med möten mm. Gruppen kommer att presentera sitt förslag till mötet i juni.
- iii. Barnsskadegruppen. Vid det senaste rådsmötet togs beslut om ett tilläggsdirektiv. Gruppen har påbörjat sitt arbete.
- iv. Arbete efter 65 år. Vid rådsmötet i juni 2020 beslutade rådet att arbetsgruppen skulle återuppta sitt tidigare arbete och besvara den av Trygg-Hansa ställda frågan. Arbetet pågår i denna del och tanken är att ett förslag kommer att presenteras till rådsmötet i juni eller i september.

Vidare har kansliet fått information om att visst/vissa bolag har övervägt att ändra sin uppfattning vad gäller pensionsålder vid beräkning av inkomstförlust. Rådet tog i september 2019 beslut om att schablonålder 65 år för inkomstförlust skulle vara oförändrad till dess att reglerna om riktålder har antagits och börjat tillämpas, vilket enligt regeringens förslag ska inträffa först år 2026.

Mot den bakgrunden och med hänsyn till att denna fråga faller under nämndens prövnings- och ansvarsområde föreslår kansliet att rådet tar ställning till om rådets beslut från september 2019 i denna fråga fortfarande ska anses gälla eller om det finns tillräckliga skäl för att arbetsgruppen på nytt ska utreda frågan om pensionsålder vid beräkning av inkomstförlust.

Vår uppfattning är att vi ska hålla fast vid det tidigare beslutet och inte återuppta ngn sådan utredning då det inte hänt ngt i denna fråga. Vidare att det inte är ok att PSK på egen hand utreder denna fråga om rådet står fast vid att beslutet från september 2019 ska gälla. Vad som kommer att bli intressant är vad bolagsledamöterna kommer att framföra för synpunkter. Ett alt kan vara att de framför att frågan numera utreds av PSK och att rådet därför inte behöver ta upp frågan igen alternativt att det föreslås att det sker en samordning mellan grupperna i nämnd och PSK. Om detta skulle bli aktuellt behöver vi fundera på vad vårt svar ska bli. Bra om vi funderar på detta och diskuterar det på måndag morgon innan mötet.

b. Beslutade arbetsgrupper – förslag till direktiv

- i. Merinvaliditet. Kansliet arbetar med att ta fram ett justerat förslag till direktiv som inom kort kommer att skickas ut till rådets ledamöter för eventuella synpunkter.
- ii. Temporär invaliditet. Arbetet med ett att ta fram ett direktiv till arbetsgruppen pågår. Förhoppningen är att kunna presentera ett förslag till direktiv under våren.

iii. Ersättning för anspänning i studier och arbete. Arbetet med att ta fram ett förslag till direktiv kommer att påbörjas under våren.

7. Nytt systemstöd vid beräkning av pensionsförlust [REDACTED]

Återkommer med information om vad som har hänt och händer med projektet inom TSN/TFF med att ta fram ett nytt systemstöd för pensionsförlustberäkning.

Vid tidigare rådsmöten har det lämnats information om att projektet legat nere på grund av pandemin och att det var oklart när det skulle återupptas. Vad som hänt därefter är att vi lyckats få tag på en väldigt duktig projektledare inom SFA ([REDACTED]) som kommer att hålla i projektet. [REDACTED] har en mycket stor och bred erfarenhet i den rollen och vi är övertygade om att han kommer att göra ett mycket bra arbete med att få fram ett bra resultat vad gäller denna svåra och framförallt synnerligen långlivade fråga. Tyvärr hade han redan andra inbokade arbetsuppgifter och har därför ingen möjlighet att påbörja det arbetet förrän under Q2 detta år. Vår förhoppning är dock att projektet ska återupptas i april efter påskhelgen.

Personskadeförarna är informerade och vi inväntar deras återkommande vad gäller vilka bolagsledamöter som ska vara med i arbetsgruppen. Till detta kommer det att finnas en referensgrupp (samma som tidigare) och en styrgrupp bestående av [REDACTED] o [REDACTED]

8. Övrigt [REDACTED]

- Justerade sekretessförbindelser för nämndens ledamöter
 - o De nuvarande infördes under 2011 och med hänsyn till GDPR mm kommer dessa att ses över av kansliet under våren
- Förordnanden från Finansinspektionen
 - o Blev tyvärr en miss från min [REDACTED] sida när kansliet skickade in begäran om förordnande till FI, begäran var enbart för 2021 o inte för två år som är brukligt. Vi har talat med FI om detta och kommit överens om att den enklaste lösningen är att kansliet under senhösten lämnar in en ny begäran till FI ang 2022 utifrån samma namn som var aktuella för 2021.
- Omfattande promemorior
 - o På senare tid har antalet pm som är väldigt omfattande blivit flera, framförallt gäller det medicinskt material då man i vissa fall tar med i stort sett hela medicinakten i pm:et. En vädjan är att ni bolagsledamöter påminner skadereglerlarna på era bolag om att det finns en instruktion för upprättande av pm och instruktioner i innehållsförteckningen som är viktig att följa för att på så vis begränsa pm innehållet. Text framgår att enbart material två år före olyckan behöver ges in och inte äldre än så.

[REDACTED]

Information från kansliet till rådsmöte den 15 mars 2021

1. Muntlig information hur situationen ser ut framöver för nämnden och dess kansli på grund av Coronaviruset.

2. Teamsmöten och digital support till ledamöter

Vi har nu använt oss av Teams sedan sammanträdena drog igång efter årsskiftet. Som vi har förstått har det fungerat ganska bra men det kan även konstateras att det fortfarande finns lite barnsjukdomar som kan ställa till det både före och under sammanträden. För att säkerställa att det framöver ska fungera så bra som möjligt kommer kansliet inom kort att kunna erbjuda en support som ledamöterna kan kontakta via telefon eller via mejl om det uppstår någon form av problem med uppkoppling eller Teams mm. Vi har varit i kontakt med ett antal företag som kan erbjuda en sådan support till en rimlig kostnad och valt ut ett av dessa företag. Under förutsättning att GDPR och andra sekretessregler inte sätter några käppar i hjulet kommer vi att testa att ha en sådan support under en försöksperiod om cirka tre månader samt därefter utvärdera hur det har fungerat. Vi kommer inom kort att gå ut med mer information till samtliga ledamöter om detta.

3. Statistik

Den totala inströmningen av ärenden under årets första två månader har minskat med drygt åtta procent i jämförelse med samma period föregående år. Obligatoriska ärenden har minskat med 14 procent medan tvistlösningsärenden ökat med cirka fem procent. Ärendebalanserna och hanteringstiderna för båda ärendetyper (framförallt obligatoriska ärenden) har ökat sedan förra sommaren. Här nedan visas diagram över utvecklingen det senaste året för de båda ärendetyperna.

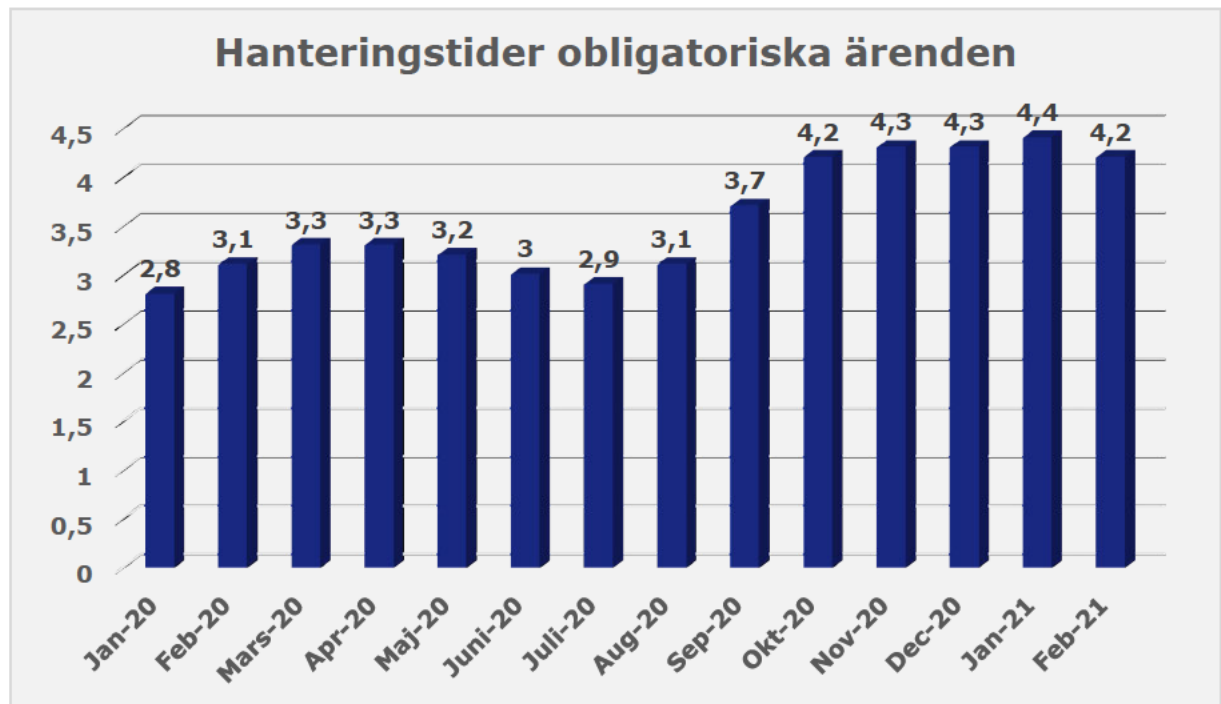
3.1. Ärendebalans obligatoriska ärenden

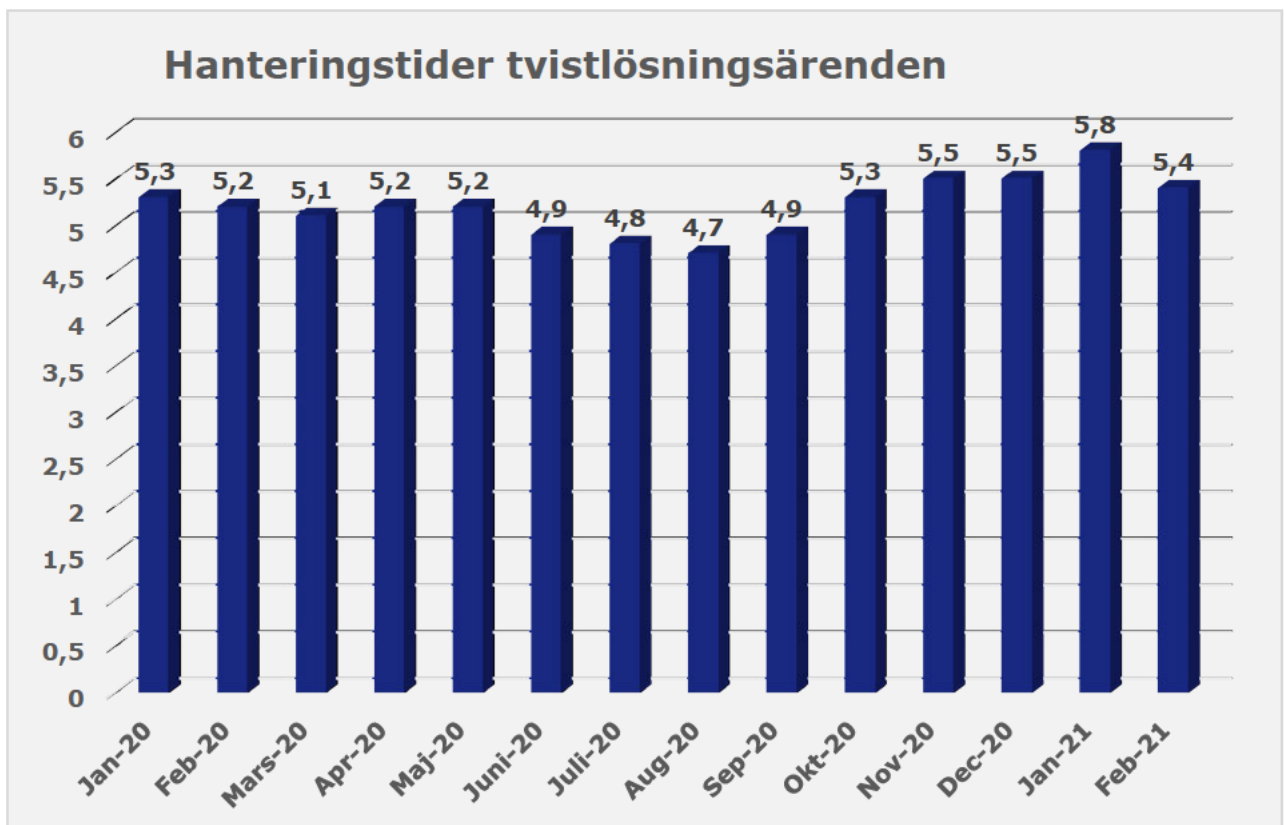
3.2. Ärendebalans tvistlösningsärenden

3.3 Hanteringstid obligatoriska ärenden (genomsnitt under de tre senaste månaderna)

3.4 Hanteringstid tvistlösningsärenden

4. Nämndens verksamhetsberättelse 2020

Framtagandet av 2020 års verksamhetsberättelse är något försenad och kommer att presenteras för rådet vid junimötet.

5. Information om det digitala arbetet i nämnden och dess kansli

Arbetet med att följa kansliets digitaliseringsplan fortgår. En funktion för förbättrad filuppladdning för ärenden i portalen produktionssattes i december. Arbetet med att få in obligatoriska ärenden i portalen och projektet att bygga två vyer för användare i portalen påbörjades under hösten. Dessa två projekt kommer att fortsätta under våren 2021. Under våren kommer dessutom en stor uppgradering av kansliets ärendehanteringssystem göras.

Genom PSKs referensgrupp har kansliet fått en bild av hur långt respektive bolag har kommit med sin digitalisering av promemorior och akter. En kartläggning över vilka förutsättningar respektive bolag har att kunna leverera filer digitalt till nämnden har gjorts. Nämnden har även ett samarbete med den interna grupp inom SFN som arbetar med Hubben.

6. Pågående och kommande arbetsgrupper

a. Pågående arbetsgrupper

- i. Tjänstepensionsgruppen – angående extra pensionsavsättningar har återupptagit sitt arbete och beräknas lämna ett förslag till rådet vid junimötet.
- ii. Missfall. Arbetet pågår men har blivit försenat, bl.a. på grund av corona som medfört vissa problem med möten mm. Gruppen kommer att presentera sitt förslag till mötet i juni.
- iii. Barnsskadegruppen. Vid det senaste rådsmötet togs beslut om ett tilläggsdirektiv. Gruppen har påbörjat sitt arbete.
- iv. Arbete efter 65 år. Vid rådsmötet i juni 2020 beslutade rådet att arbetsgruppen skulle återuppta sitt tidigare arbete och besvara den av Trygg-Hansa ställda frågan. Arbetet pågår i denna del och tanken är att ett förslag kommer att presenteras till rådsmötet i juni eller i september.

Vidare har kansliet fått information om att visst/vissa bolag har övervägt att ändra sin uppfattning vad gäller pensionsålder vid beräkning av inkomstförlust. Rådet tog i september 2019 beslut om att schablonålder 65 år för inkomstförlust skulle vara oförändrad till dess att reglerna om riktålder har antagits och börjat tillämpas, vilket enligt regeringens förslag ska inträffa först år 2026.

Mot den bakgrunden och med hänsyn till att denna fråga faller under nämndens prövnings- och ansvarsområde föreslår kansliet att rådet tar ställning till om rådets beslut från september 2019 i denna fråga

fortfarande ska anses gälla eller om det finns tillräckliga skäl för att arbetsgruppen på nytt ska utreda frågan om pensionsålder vid beräkning av inkomstförlust.

- b. Beslutade arbetsgrupper – förslag till direktiv
 - i. Merinvaliditet. Kansliet arbetar med att ta fram ett justerat förslag till direktiv som inom kort kommer att skickas ut till rådets ledamöter för eventuella synpunkter.
 - ii. Temporär invaliditet. Arbetet med ett att ta fram ett direktiv till arbetsgruppen pågår. Förhoppningen är att kunna presentera ett förslag till direktiv under våren.
 - iii. Ersättning för anspänning i studier och arbete. Arbetet med att ta fram ett förslag till direktiv kommer att påbörjas under våren.

7. Nytt systemstöd vid beräkning av pensionsförlust

Återkommer med information om vad som har hänt och händer med projektet inom TSN/TFF med att ta fram ett nytt systemstöd för pensionsförlustberäkning.

Vid tidigare rådsmöten har det lämnats information om att projektet legat nere på grund av pandemin och att det var oklart när det skulle återupptas. Vad som hänt därefter är att vi lyckats få tag på en väldigt duktig projektledare inom SFA (██████████) som kommer att hålla i projektet. David har en mycket stor och bred erfarenhet i den rollen och vi är övertygade om att han kommer att göra ett mycket bra arbete med att få fram ett bra resultat vad gäller denna svåra och framförallt synnerligen långlivade fråga. Tyvärr hade han redan andra inbokade arbetsuppgifter och har därför ingen möjlighet att påbörja det arbetet förrän under Q2 detta år. Vår förhoppning är dock att projektet ska återupptas i april efter påskhelgen.

8. Övrigt

- Justerade sekretessförbindelser för nämndens ledamöter
- Förordnanden från Finansinspektionen
- Omfattande promemorior

██████████

Övrig fråga till Rådsmötet 15 mars 2021

Kan en anpassning ske av vilka handlingar som är relevanta att bifoga vid en ny prövning efter tidigare delprövning i TN?

Underlag och bakgrund

TN:s cirkulär 4-2013 beskriver hur den administrativa delen ska gå till vid nämndprövning. Idag bifogar bolagen hela skadeakten oavsett om det är en första prövning eller en ny prövning efter tidigare delprövning.

Vid första prövningen ska hela skadeakten inges till nämnden. Det kan finnas vissa handlingar tex kvitton som reglerats under akuttiden som saknar relevans men i övrigt ska alla handlingar inges.

Digitalisering TN

Vi går mot en digitalisering i TN där vi inom en snar framtid kan ladda upp nämndpm och hela skadeakten i nämndens portal.

Vi bör kunna tänka nytt i samband med digitaliseringsarbetet inom nämnden och enbart bifoga relevanta handlingar för nämndens prövning. Ett tidskrävande arbete läggs idag på att kopiera/skriva ut handlingar som inte kommer till användning vid nämndprövningen.

GDPR

I linje med GDPR ska bolagen/nämnderna inte hantera personuppgifter och känsliga personuppgifter om det inte är nödvändigt för det legala åtagandet. Det finns en GDPR-strategi om uppgiftsminimering dvs endast relevanta uppgifter för ärendets prövning ska behandlas.

Självklart ska detta ske med urskiljning – frågor som är tvistiga måste ha sin fulla belysning. Bolagen ska vara öppna mot kund/ombud med vad som anses vara relevanta handlingar för ärendets prövning. Det finns kunder som tycker det är bra att inte samtliga handlingar inges till TN.

Att frågan får sin belysning är ett steg i rätt riktning mot att bolagen/nämnderna ska leva upp till lagstiftningens strategi om uppgiftsminimering.

I sammanhanget kan det vara av intresse att snegla på tvistlösningsförfarandet där det inte finns krav på att samtliga handlingar ska inges till nämnden.

Några exempel

1. De medicinska frågorna är avgjorda - i pm ska alltid finnas ett inv. intyg – det räcker. Medicinakten kan vara oerhört omfattande och sakna relevans när enbart inkomstförlust ska prövas.
2. Det omvända förhållandet - enbart medicinska frågor ska avgöras – allt övrigt är prövat och klart. Föredragande behöver rätteligen inte tillgång till hundratals dokument som avser inkomstförlust/kostnader.
3. Enbart pensionsförlust ska prövas – här finns det redan idag en outtalad praxis att enbart de ekonomiska handlingarna behöver inges.
4. Om kostnadsdelen är avgjord – kassans utredning om merkostnader m.m. saknar relevans
5. Korrespondens tillhörande tiden före föregående prövning i nämnden kan i många fall vara helt överspelad.
6. Foton tar stor digital plats och ska enbart laddas upp när de är föremål för bedömning – inte annars.
7. I övrigt finns vållandeutredningar/polisutredningar/domar ang. exempelvis rattfylleri och vårdslöshet i trafik/domar från förvaltningsdomstolar m.m. som spelat ut sin roll för den prövning som är aktuell.

Arbetsgrupp inom nämnden

Trygg-Hansa förslår att en arbetsgrupp tillsätts inom ramen för TN som får utreda frågan.

Trygg-Hansa//

210224

Synpunkter på Trygg-Hansas förslag

Den kommande och pågående digitaliseringen kommer att innebära förändrade arbetssätt för både skadereglerare, föredragande och ledamöter inom nämndens verksamhet. Det är dock mycket viktigt att sådana förändringar inte påverkar nämndens uppdrag att stå för en enhetlig och skälig personskadereglering samt föredragandes och ledamöters möjligheter att utföra sitt arbete och uppdrag på ett lika säkert och effektivt sätt som idag.

Det finns en stor risk att genomförandet av ett sådant förslag kan påverka synen på nämndens oberoende gentemot bolagen då vi inte längre kan säga att bolagen är skyldiga att ge in allt material till nämnden. Att ha möjlighet att lämna den informationen har lugnat många skadelidande och ombud genom åren. I sak är frågorna om inkomstförlust och lyte/bestående men närbesläktade och det finns ofta material i den slutprövade frågan som kan påverka andra frågor vid en senare prövning. Om inte allt material ges in till nämnden finns det risk att nämnden kan komma att känna osäkerhet om det finns ytterligare material hos bolaget som är av vikt för prövningen, vilket i sin tur kan leda till betydligt flera vilandeförklaringar. En sådan utveckling har noterats vid hanteringen av tvistlösningsärenden.

Med detta sagt finns det trots allt vissa specifika frågor med material som inte påverkar kommande prövningar av ärendet i andra delar, tex ärrfoton och utredning i jämningsärenden. Vad gäller kostnader så kan det dock finnas uppgifter om handikappersättning som kan vara av intresse även för bedömningen av lyte och bestående men samt inkomstförlust.

Kansliets förslag är att rådet ger kansliet i uppdrag att utreda frågan om vilka handlingar som möjligen inte behöver ges in till nämnden vid kommande prövningar. Därefter bör synpunkter på förslaget inhämtas från rådsledamöterna och ett slutligt förslag presenteras vid ett kommande rådsmöte.

Vidare föreslås att rådet redan nu fastställer att det enbart kan bli aktuellt att sortera ut handlingar när det gäller specifika frågeställningar som redan är avgjorda, t.ex. jämkning och att det inte är aktuellt för de mer generella ersättningsposterna såsom lyte och bestående men, inkomstförlust och kostnader.

För kansliet

